

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 953

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

datum: 7 juli 2023

---

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Gronden in woongebieden en woonreservegebieden - Eigenaarschap

Op 24 mei jongstleden werden in het Vlaams Parlement het Instrumentendecreet en het Decreet Woonreservegebieden goedgekeurd in het kader van de uitvoering van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV), de bouwshift met als ambitie 0 hectare netto bijkomend ruimtebeslag tegen 2040. Het eerste decreet voorziet in de bundeling en afstemming van omgevingsinstrumenten met het oog op ruimtelijke realisaties op het terrein. Het gaat om een aantal realisatiegerichte en grondgebonden instrumenten uit verschillende regelgevingen.

Het Decreet Woonreservegebieden wijzigt de bepalingen uit de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening over de woonuitbreidingsgebieden. De nieuwe regeling heeft niet alleen betrekking op de woonuitbreidingsgebieden, maar ook op een aantal gebieden die destijds een specifiek gewestplanvoorschrift kregen: reservegebied voor woonwijken, woonreservegebied, woonaansnijdingsgebied. De regeling om die gebieden nog aan te snijden, wordt grondig gewijzigd om de langetermijndoelstellingen van de bouwshift mee te realiseren.

Volgens een recente studie is er tegen 2035 een extra behoefte van ongeveer 295.000 woningen in Vlaanderen. De ruim 40.000 hectare die een of andere woonbestemming kregen en nog onbebouwd zijn in Vlaanderen zijn er sowieso te veel. Een aanzienlijk deel ervan zal moeten worden opgezet in een openruimtebestemming.

1. Kan de minister de recentst bekende cijfers geven van de onbebouwde gronden in particulier, respectievelijk publiek bezit (de verschillende overheden: steden, gemeenten en OCMW's, woonmaatschappijen, de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW), kerkfabrieken, intercommunales, provincies, polders, ...), uitgedrukt in zowel het aantal percelen als in oppervlakte. Graag een onderscheid tussen gronden in woongebied en gronden in woonreservegebied.
2. Kan de minister voor de onbebouwde gronden in privaat bezit de recentst bekende cijfers geven onderverdeeld in de categorieën natuurlijk personen, vennootschappen, verenigingen en eventueel andere? Graag in aantal percelen en in oppervlakte. Graag een onderscheid tussen gronden in woongebied en gronden in woonreservegebieden.
3. Kan de minister voor de gronden in privaat en overheidsbezit volgens de recentst bekende cijfers het aantal eigenaars aangeven dat 1, 2 à 10 of meer dan 10 percelen in bezit heeft? Met telkens per categorie het aantal eigenaars, het aantal percelen, en de oppervlakte. Graag ook een onderscheid tussen gronden in woongebied en gronden in woonreservegebied.

ANTWOORD

op vraag nr. 953 van 7 juli 2023
van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

1-2.De meest recente gegevens over eigendomsstructuur van onbebouwde percelen in woongebieden en woonreservegebieden dateren van 2019. In tabellen 1 en 2 zijn de gegevens opgesplitst in enerzijds het type eigenaar en de bestemming (woongebieden vs. woonreservegebieden). Daarnaast is er een beperkte groep die gelegen is buiten de woongebieden; dit betreft oude verkavelingen in landbouwgebied. De cijfers zijn gebaseerd op data van de AAPD (Algemene administratie voor patrimoniumdocumentatie van de FOD Financiën).

Tabel 1: aantallen percelen (2019)

Categorie	Binnen woongebied (aantal)	Binnen woonreservegebied (aantal)	Buiten woongebied (aantal)	Totaal (aantal)	%
Natuurlijk persoon	136.855	17.160	2.809	156.824	55,6
In gemeenschap	60.734	6.267	1.354	68.355	24,2
Andere	844	83	12	939	0,3
Rechtspersonen	44.377	7.968	2.539	54.884	19,4
Immobilien en bouwbedrijven	14.149	2.251	735	17.135	6,1
Steden en gemeenten	8.660	1.547	744	10.951	3,9
SHM/ VMSW	2.502	1.309	411	4.222	1,5
Kerkfabriek	2.324	446	61	2.831	1,0
OCMW	1.159	493	60	1.712	0,6
Vlaamse Overheid	1.745	281	59	2.085	0,7
Intercommunale	966	346	134	1.446	0,5
Autonoom gemeentebedrijf	259	40	6	305	0,1
NMBS	600	86	5	691	0,2
Provincies	153	59	12	224	0,1
Belgische Staat	265	25	1	291	0,1
Overige rechtspersonen	11.595	1.085	311	12.991	4,6
Geen data	1.102	119	62	1.283	0,5
TOTAAL	243.912	31.597	6.776	282.285	100

Bron: AAPD, 2019

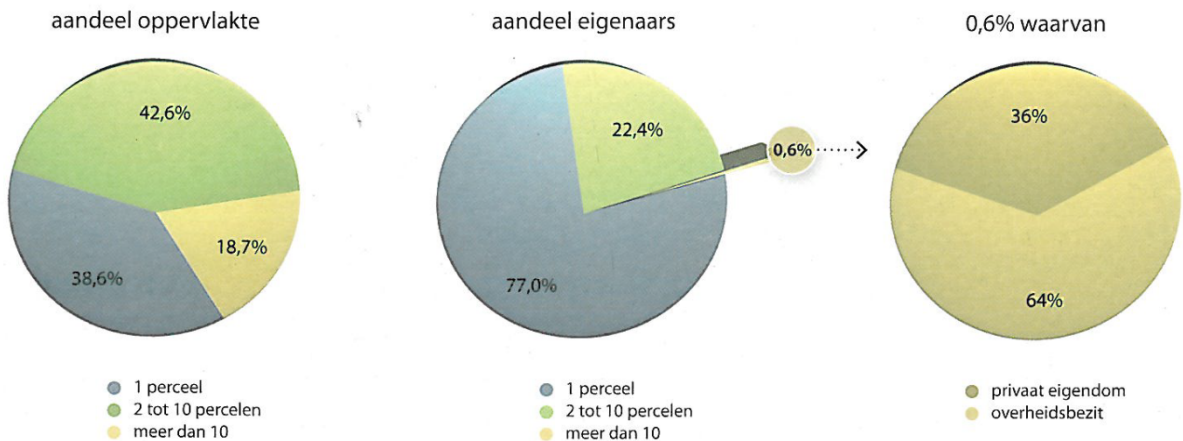
Tabel 2: oppervlakte (ha) percelen (2019)

Categorie	Binnen woongebied (ha)	Binnen woonreservegebied (ha)	Buiten woongebied (ha)	Totaal (ha)	%
Natuurlijk persoon	18.013	5.056	486	23.555	54,3
In gemeenschap	7.143	1.635	196	8.974	20,7
Andere	99	26	1	126	0,3
Rechtspersonen	7.010	3.055	443	10.508	24,2
Immobilien en bouwbedrijven	1.973	785	99	2.857	6,6
Steden en gemeenten	1.246	537	129	1.912	4,4
SHM/ VMSW	405	601	80	1.086	2,5
Kerkfabriek	604	185	17	806	1,9
OCMW	363	230	25	618	1,4
Vlaamse Overheid	286	153	10	449	1,0
Intercommunale	163	96	24	283	0,7
Autonoom gemeentebedrijf	68	15	1	84	0,2
NMBS	58	17	0	75	0,2
Provincies	33	24	3	60	0,1
Belgische Staat	31	7	0	38	0,1
Overige rechtspersonen	1.780	405	55	2.240	5,2
Geen data	178	24	16	218	0,5
TOTAAL	32.443	9.796	1.142	43.381	100,0

Bron: AAPD, 2019

3. Recente gegevens over het aantal percelen per eigenaar of per type eigenaar zijn niet beschikbaar. GDPR-regelgeving belet een aantal analyses. De meest recente gegevens dateren dan ook van 2006. Uit die cijfers bleek dat 77% van de eigenaars slechts één perceel bezat, goed voor bijna 48% van de oppervlakte aan woon(reserve)gebieden. 22% bezat 2 tot 10 percelen en minder dan 1% van de eigenaars bezat toen meer dan 10 percelen. Deze berekeningen kunnen niet herhaald worden op de door de AAPD aangeleverde data.

Samengevat in grafiek levert dit volgend beeld op (naar oppervlakte):

Bron: **Loris I.** (2010). Particulier bezit meeste bouwgrond. *Ruimte, jan-feb., 50-53.*